

УДК 343.43

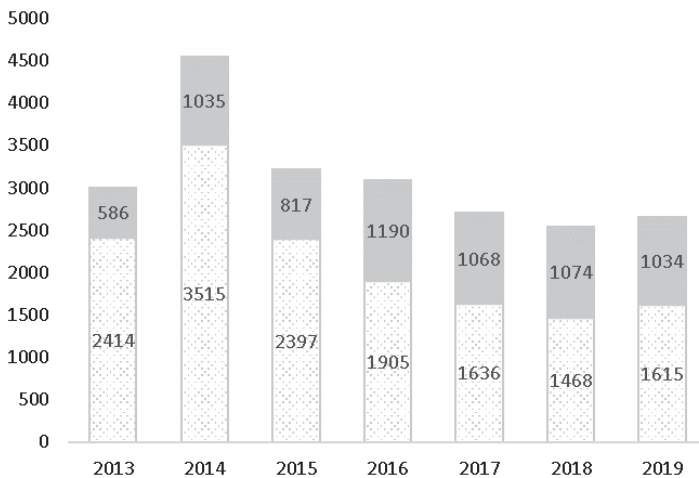
Олександр Маркович БАНДУРКА,

*доктор юридичних наук, професор,
академік Національної академії правових наук України,
заслужений юрист України,
професор кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ЯК ПРОТИДІЯТИ НАВМИСНИМ ПІДПАЛАМ?

Останніми роками у засобах масової інформації України все частіше можна побачити новини, що стосуються підпалів автомобілів громадських активістів, приватних підприємців, чиновників, інших громадян.

Статистичні дані яскраво засвідчують контраст між зареєстрованою кількістю відповідних правопорушень (рис. 1) та числом осіб, яких реально було притягнуто до відповідальності (рис. 2).

Рис. 1. Кількість зареєстрованих злочинів за ст. 194 Кримінального кодексу України (умисне знищення або пошкодження майна, у тому числі шляхом підпалу (відображено суцільною сірою фарбою)

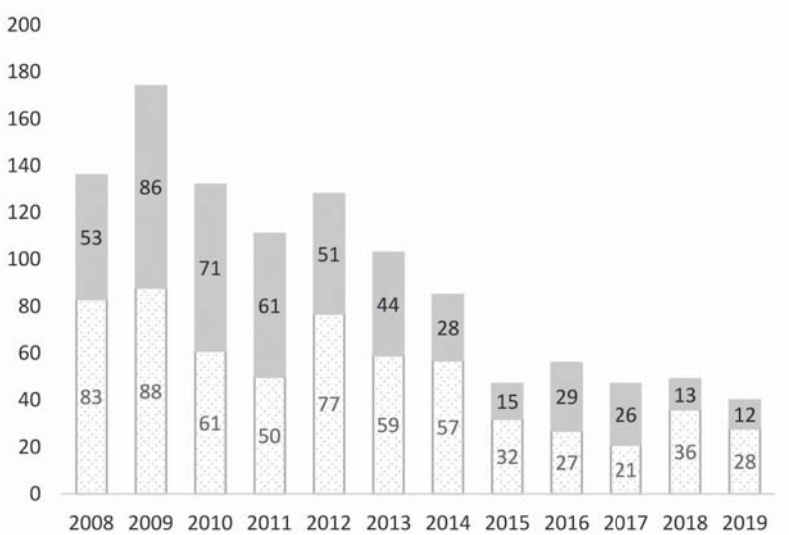

Рис. 2. Кількість засуджених осіб, до яких застосовано позбавлення волі на певний строк (відображено суцільною сірою фарбою) серед загальної кількості засуджених (ст. 194 Кримінального кодексу України)

Головні методи виявлення підпалювачів на сьогодні зводяться переважно до виставлення додаткових патрулів та вивчення результатів відеофіксації з камер спостережень, які встановлено недалеко від місць вчинення злочинів.

Указані заходи є вкрай затратними в частині людського ресурсу, а також часу. Водночас науковцями вже достатньо давно напрацьовано методики звуження місць пошуку підпалювачів у рамках географічного профілювання.

Для цього можуть бути застосовані різні підходи, серед яких методики:

1) М. Б. Ньютона 1980 рр. щодо звуження зони пошуку за спеціальною формулою, яка застосовується до серії злочинів. Передбачається, що після п'ятого випадку в серії зона пошуку злочинця може бути суттєво звужена;

2) Д. К. Росмо 1990 рр., який захистив дисертаційне дослідження та емпірично довів ефективність географічного профілювання, розробив-

ши свою унікальну формулу, запрограмовану в продукті Rigel Analyst компанії ECRI;

3) Д. Кантера 1990 рр., який експериментував з розрахунком експоненційних кривих у частині встановлення відстані до місця мешкання злочинця від місць вчинення злочину. Автор розробив свою методику географічного профілювання, подану в програмному комплексі Dragnet.

Крім наведеного, хотілося б також згадати вітчизняну розробку RICAS, яку збиралися впроваджувати в усіх регіональних підрозділах поліції, проте на сьогодні ця система використовується лише в м. Харкові і то в обмеженому вигляді.

Отже, хотілося б ще раз підкреслити важливість упровадження наукових досліджень у практичну діяльність поліцейських підрозділів, адже це може суттєво підвищити якісні показники роботи поліції та посилити довіру громадян до органів правопорядку.

Одержано 01.05.2020